

Stiftelsesklagenemnda

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse i sak 2025/1585

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse av klage av 30. september 2025 fra Leif Olai Nilsens Legat for Bergen skolemusikkorps STI (org.nr. 979 349 793) på Stiftelsestilsynets vedtak av 17. juli 2025.

Saken gjelder Stiftelsestilsynets vedtak om å avslå stiftelsens søknad om omdanning av stiftelsens vedtekter.

Spørsmålet i klagesaken er om den foreslåtte nye vedtektsbestemmelsen i vedtektene § 10 kan godkjennes av Stiftelsestilsynet, jf. stiftelsesloven § 51.

1 Stiftelsesklagenemndas kompetanse og sammensetning

Stiftelsesklagenemndas kompetanse er fastsatt i lov 15. juni 2001 nr. 59 om stiftelser (stiftelsesloven) § 7a. Etter bestemmelsen avgjør Stiftelsesklagenemnda klager på enkeltvedtak fattet av Stiftelsestilsynet i samsvar med blant annet stiftelsesloven.

Stiftelsesklagenemnda kan prøve alle sider av saken, jf. lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 34. Klagen er fremsatt i rett tid og vilkårene for å behandle klagen er til stede, jf. forvaltningsloven §§ 29 og 32.

Ved Stiftelsesklagenemndas behandling og avgjørelse av klagen deltok lederen Gudmund Knudsen og medlemmene Kamilla Silseth og Henning Sollid.

2 Sakens bakgrunn i hovedtrekk

Leif Olai Nilsens Legat for Bergen skolemusikkorps STI (heretter stiftelsen eller klager) ved advokat og styremedlem Knut-Johan Onarheim har i søknad datert 18. november 2024 søkt Stiftelsestilsynet om omdanning av stiftelsens vedtekter. Søknaden ble etter det opplyste først mottatt av tilsynet 19. februar 2025.

Stiftelsen har sin bakgrunn i testament opprettet av Leif Olai Nilsen (heretter oppretter) den 29. juni 1973. Gjeldende vedtekter er datert 17. mars 2016. Stiftelsens styre vedtok i styremøte 21. september 2024 å endre vedtektene. Styrets forslag til nye vedtekter er vedlagt søknaden. Det framgår av søknaden at styrets begrunnelse for å søke endring av vedtektene er at stiftelsens kapital ikke lenger gir stort nok utbytte til utdeling til stiftelsens opprinnelige formål. Det er ikke spesifisert i søknaden hvilke vedtektsbestemmelser som er endret, men under søknadsbehandlingen hos Stiftelsestilsynet er det kommet fram at det dreier seg om endring av vedtektsbestemmelsene §§ 2-7. Blant disse er bestemmelsene i vedtektene §§ 5 og 6 om stiftelsens formål. Etter de gjeldende vedtektene § 5 er stiftelsens målgruppe skolemusikkorps som hører hjemme i Bergen kommune. I den foreslåtte bestemmelsen skal stiftelsen dele ut legatporsjoner til tiltak i regi av Norges Musikkorps Forbund Hordaland. I tillegg ønsker stiftelsen å tilføye en ny vedtektsbestemmelse i § 10 om bruken av stiftelsens midler ved oppheving av stiftelsen. Den foreslåtte bestemmelsen lyder: «*Ved oppløsning av legatet skal midlene tilfalle Norges Musikkorps Forbund Hordaland*». Vedlagt søknaden var blant annet Leif Olai Nilsens testament datert 29. juni 1973.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

Stiftelsen ved advokat Knut-Johan Onarheim hos Bergensadvokatene AS ettersendte tilleggsopplysninger til Stiftelsestilsynet 3. mai 2025. Her ga stiftelsen en nærmere begrunnelse for endringene i vedtektene §§ 2-7, og den nye vedtektsbestemmelsen i § 10.

Stiftelsestilsynet av slo 17. juli 2025 søknaden om omdanning av stiftelsens vedtekter.

Stiftelsestilsynet ga 7. august 2025 klager utsatt klagefrist til 30. september 2025. Stiftelsen ved advokat Knut-Johan Onarheim påklaget vedtaket 30. september 2025.

Stiftelsestilsynet vurderte klagen, men fant ikke grunn til å omgjøre vedtaket. Tilsynet oversendte saken til Stiftelsesklagenemnda med sin innstilling i klagesaken 31. oktober 2025.

Stiftelsesklagenemnda holdt nemndsmøte og avgjorde saken 14. januar 2026.

3 Stiftelsestilsynets vedtak

Vedtaket av 17. juli 2025 lyder:

«Vi avslår søknaden om endring av vedtekter for LEIF OLAI NILSENS LEGAT FOR BERGEN SKOLEMUSIKKORPS STI, org.nr. 979 349 793.»

Stiftelsestilsynet viser til at stiftelsen har søkt om å legge til en ny vedtektsbestemmelse i § 10, som fastsetter at ved oppløsning av stiftelsen skal midlene tilfalle Norges Musikkorps Forbund Hordaland. Tilsynet vurderer det slik at den nye § 10 er en bestemmelse som det må antas at oppretter ville lagt vesentlig vekt på ved opprettelsen av stiftelsen. Tilsynet må da vurdere omdanningen etter de strengere vilkårene i stiftelsesloven § 46 første ledd bokstav a til d. Det vil si at bestemmelsen ikke lar seg etterleve, er blitt åpenbart unyttig, er i strid med oppretterens forutsetninger, eller er blitt åpenbart uheldig eller åpenbart ufornuftig. Tilsynet mener at ikke noen av vilkårene i stiftelsesloven § 46 første ledd er oppfylt.

I tillegg er det et vilkår at endringen ikke er mer omfattende eller inngripende enn nødvendig, jf. stiftelsesloven § 47 første ledd. Det følger av stiftelsesloven § 47 at gjenværende midler etter en oppløsning skal gå til formålet eller et tilsvarende formål. Ved opprettelsen av stiftelsen kan oppretteren sette inn bestemmelser om hvor gjenværende midler skal gå ved en eventuell oppheving, og denne muligheten har ikke oppretteren brukt ved opprettelsen. Etter Stiftelsestilsynets vurdering vil et sittende styre ikke ha mulighet til å legge føringer for bruk av gjenværende midler etter at stiftelsen er opprettet. Ved en opphevelse skal det sittende styret innenfor rammen av stiftelsesloven § 47 andre ledd vurdere hvordan de gjenværende midlene skal fordeles.

Stiftelsestilsynet legger til grunn at oppretter er død, og at styret ikke kjenner til nære slektninger eller andre som stod vedkommende nær, jf. stiftelsesloven § 49.

I vedtaket heter det at de øvrige vedtektsendringene det er søkt om i §§ 2-7 ser ut til å oppfylle vilkårene for endring. Tilsynet kan imidlertid ikke godkjenne disse fordi nye og fullstendige vedtekter må registreres i Stiftelsesregisteret. Siden søknaden om tilføyelse av ny § 10 ikke er godkjent, kan tilsynet ikke registrere dem. I slike tilfeller er det fast praksis i tilsynet at hele søknaden blir avslått.

4 Klagers anførsler

Klagers anførsler kan i det vesentlige oppsummeres slik:

- Når det gjelder den nye vedtektsbestemmelsen i § 10, mener klager at det er naturlig at Norges Musikkorps Forbund Hordaland, som i alle år har administrert legatet og som organiserer alle skolekorps i forbundets område, blir tilgodesett dersom legatet skulle oppløses.

5 Stiftelsestilsynets innstilling i klagesaken

Stiftelsestilsynet har i sin innstilling av 31. oktober 2025 opprettholdt sitt tidligere vedtak i saken, og fastholder i det vesentlige begrunnelsen for vedtaket. Stiftelsestilsynet har følgende ytterligere bemerkninger:

- Tilsynet kan ikke se at det er kommet fram mer informasjon i klagen som endrer på vurderingen i vedtaket. Tilsynets praksis har i liknende saker over tid vært konsis, særlig når det ikke er mulig å innhente uttalelse fra oppretter. Etter tilsynets vurdering reguleres spørsmålet tilstrekkelig av stiftelsesloven § 47 andre ledd.
- Dersom tilsynet tillater den nye vedtektsbestemmelsen i § 10, vil det innebære at det vedtektsfestes en restutbetaling til en organisasjon der sittende styre er identisk med stiftelsens nåværende styre. I innstillingen heter det at Stiftelsestilsynet først ble oppmerksom på denne mulige habilitetsproblematikken da det mottok klagen og valgte å ikke vurdere dette nærmere før det sendte over klagen.

6 Stiftelsesklagenemndas syn på saken

Saken gjelder klage av 30. september 2025 fra Leif Olai Nilsens Legat for Bergen skolemusikkorps STI over Stiftelsestilsynets vedtak 17. juli 2025. I vedtaket avslo tilsynet stiftelsens søknad om omdanning (endring) av vedtektene.

Klagesaken gjelder Stiftelsestilsynets avslag på godkjenning av stiftelsens søknad om tilføyelse av en ny § 10 i vedtektene om bruken av stiftelsens gjenværende midler ved opphevelse av stiftelsen. Som nevnt over skal de gjenværende midlene etter forslaget tilfalle Norges Musikkorps Forbund Hordaland. Gjeldende vedtekter har ingen tilsvarende bestemmelse om bruken av de gjenværende midlene slik at ved en opphevelse av stiftelsen under de någjeldende vedtektene skal midlene i samsvar med stiftelsesloven § 47 andre ledd brukes på en måte som samsvarer med stiftelsens formål eller et beslektet formål. Som også nevnt over er stiftelsens målgruppe etter de gjeldende vedtektene skolemusikkorps som hører hjemme i Bergen kommune.

Stiftelsestilsynet vurderer den foreslåtte § 10 mot omdanningsvilkårene i stiftelsesloven § 46 første ledd som gjelder endring av stiftelsens formål eller andre bestemmelser som det må antas at det ved opprettelsen er lagt vesentlig vekt på, samt stiftelsesloven § 47 første ledd om innholdet av omdanningsvedtaket. Stiftelsestilsynet mener at ingen av omdanningsvilkårene i § 46 første er oppfylt, og har derfor avslått søknaden om tilføyelse av den foreslåtte § 10 i vedtektene.

Selv om det ikke går uttrykkelig fram av vedtaket, synes Stiftelsestilsynets vurdering å ta utgangspunkt i de någjeldende vedtektene og det nåværende formålet som tilgodeser musikkorps i Bergen. Det er etter Stiftelsesklagenemndas syn riktigere å ta utgangspunkt i de foreslått endrede vedtektene. Den foreslåtte § 10 må ses i sammenheng med de øvrige vedtektsendringene stiftelsen foreslår, herunder den nye formålsbestemmelsen i de foreslåtte vedtektene § 5, jf. § 6. Som nevnt framgår det av vedtaket at tilsynet har gitt uttrykk for at de andre endringene stiftelsen har søkt om «ser ut til å oppfylle vilkårene for endring, men kan ikke godkjennes i dette vedtaket». Stiftelsestilsynet har ikke gitt uttrykk for en reservasjon for den foreslåtte formålsendringen som endrer stiftelsens målgruppe. I denne sammenheng kan den foreslåtte § 10 sees som en spesialbestemmelse om bruken av de gjenværende midlene ved opphevelse av stiftelsen. Bestemmelsen samsvarer med det foreslåtte nye formålet og stiftelsesloven § 47 andre ledd om bruken av stiftelsens midler ved opphevelse av stiftelsen.

Stiftelsestilsynet reiser i innstillingen i klagesaken spørsmål om stiftelsesloven åpner for at det ved en etterfølgende vedtektsendring kan tas inn en bestemmelse om bruken av stiftelsens

midler ved opphevelse av stiftelsen. Som tilsynet selv skriver i innstillingen, er stiftelsesloven ikke til hinder for at oppretteren i de opprinnelige vedtektene tar inn en slik bestemmelse – forutsatt at bestemmelsen ligger innenfor rammen av stiftelsesloven § 47 andre ledd. Slike bestemmelser er ikke uvanlige. Etter Stiftelsesklagenemndas syn er stiftelsesloven ikke til hinder for at en slik bestemmelse også etter at stiftelsen er opprettet tas inn i vedtektene av den som har omdanningsmyndighet. Det er da en forutsetning at bestemmelsen godkjennes av Stiftelsestilsynet. Dette forutsetter at bestemmelsen ligger innenfor rammen av stiftelsesloven § 47 andre ledd og at de alminnelige vilkårene for omdanning av vedtektene er oppfylt.

Stiftelsesklagenemnda har etter dette kommet til at Stiftelsestilsynets vedtak oppheves, og at saken sendes tilbake til Stiftelsestilsynet for ny realitetsbehandling der den foreslåtte § 10, i samsvar med det som er nevnt over, vurderes i sammenheng med de øvrige foreslåtte vedtektsendringene. I denne sammenheng kan Stiftelsestilsynet også vurdere betydningen av det inhabilitetsspørsmålet som reises i innstillingen.

7 Vedtak

Stiftelsesklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

Stiftelsestilsynets vedtak av 17. juli 2025 oppheves, og saken sendes tilbake til Stiftelsestilsynet for ny behandling.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Etter forvaltningsloven § 36 kan en part kreve dekket vesentlige sakskostnader som har vært nødvendige for å få endret et vedtak til gunst for parten. Eventuelt krav om dekning av sakskostnader må settes fram senest 3 uker etter at melding om det nye vedtaket er kommet fram til parten. Kravet sendes til Stiftelsesklagenemnda v/Klagenemndssekretariatet.

Oslo, 14. januar 2026

Gudmund Knudsen
Leder

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur